

TELEGRAPUL ROMANU

Telegraful este de două ori pe săptămână: Duminecă și Joi. — Prenumeratul se face în Sabiu la expediția foiei preștejde la c. r. poște cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expediția. Pretul prenumeratului pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. car pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 76. ANUL XIX.

Sabiu, în 23 Sept. (5 Oct.) 1871.

Sabiu, 22 Sept.

Din onomastica a Majestăției Sale Imperatorului și Regelui nostru Francisc Iosif I s-a serbat cu solemnitate în biserică nouă din cetate, celebrându-să liturghia Escolența Sea Présantului Arhiepiscop și Metropolit Andrei Barbu de Săcueni, pre lângă o asistință compusă din Vicariul arhiepiscopal, din asesori consistoriali și corpului profesorului seminariale (Dectorului și spiritualului). Cu ocazia acestei solemnități s-a hirotesit P. Vicarul arhiepiscopal N. Popa de Arhimandritul al Arhidiecesei transilvane.

Si în bisericile celorlalte confesiuni se celebrează servituri dñeșești pentru preoții de onomastica.

La Escolența Sea Présantului Arhiepiscop și Metropolitului nostru este un prândiu de gala în onoarea dilei.

Evenimente politice.

Dupa multe fragmentări în tările de dincolo de la îta eata-ne sosită înaintea unei sciri de sensații, care vorbesce despre invoiulă viitoră între cehi și regii. Conform acestei sciri Boemia, Moravia și Silesia aru capătă o dietă generală de a cărei competenție se aru tienă lote afacerile ce privesc administratiunea internă, inclusive drumurile de feru, cultele, instrucțiunea, justiția și darea directă. Mai departe Boemia și aru capătă un ministru propriu în consiliul coronei; senatul imperial aru remană deputatul și aru remană și pentru acestu complexu legatura reprezentativă en coea-lalta parte a imperiului numai delegațiile. În delegațiile alegeră dietă generale, și delegațiile și estindă apoi competența și asupra dărei indirecte și asupra afacerilor comerciale și vamali. — Se intielege de sine ca nemții suntu esacerbați asupra acestei sciri de căi totu ei o numera între sensații; prin esacerbarea acestei ei insă constatăză o parte mare din verosimilitatea scirei.

Congresul catolicilor vechi, cum se titulează acei catolici caru suntu contră infiabilitatei, castiga totu mai multă valoare în opinionea publică. Unii articuli de ai congresului declară pre satia rumperea de către biserică papă; alții însă din contra dovedesc pre mare servilismu satia cu regimurile.

In Franția se vorbesce mult de incercări bonapartistice. Se pare însă că e mai multă vorba decâtă trăba. Regimul e cu mare atenție și împedea orice întreprindere ce numai se pare a incercare de felul acesta.

Dietă Ungariei.

Siedintă din 26 Septembrie. Presedintele deschide siedintă casei magnatilor la 12 1/4 ore; anunță după aceea moarte membrilor: conte N. Széchenyi, br. G. Orczy; conte I. Szapáry și conte B. Szapáry. Arată căteva incuse, între care și un conspect statistic-crimal presintat de ministrul de justiția P. Mihályi, notariul casei deputaților, presintă spre publicare articolul de lege despre contractul de navigație și comerțul încheiat cu Spania și proiectul de lege privitorul la imprimutul și creditul supletorului al ministrului de justiția. P. Mihályi, notariul casei deputaților, presintă spre publicare articolul de lege despre contractul de navigație și comerțul încheiat cu Spania și proiectul de lege privitorul la imprimutul de statu de 30,000,000, fl.

Legea sanctionată se va publica, proiectul de lege se va trimite înse comitetului financial.

Se prezintă în siedintă de astăzi casei magnatilor și proiectul de lege despre creditul supletorului al ministrului de justiția, care proiect se tramite comitetului financial spre raportare.

În siedintă de astăzi a casei deputaților se

autentică mai întâi protocolul. Presedintele anunță mai multe petiții care, de odată cu cea prezentată de deputatul Ranicher se tramite comitetului petiționar.

Se facu mai multe interpelații, pentru noi de puternic interesu, între care și una îndreptată de L. Csernatony către ministrul de instrucție, prin care acesta fu întrebăt că are de ce să responde la interpelația îndreptată către el în afacerea lui Iosu placetum regii?

După ce casă luă spre știință respunsul care lăudă ministrul de instrucție la interpelația deputatului I. Schwarz, urmăză a treia ceteră a proiectului de lege despre creditul supletorului alui aceluiași ministru.

Casă primește proiectul, care apoi îndată se tramite casei magnatilor.

Ministrul de justiție Pauler respondă că la interpelația facuta de E. Simonyi în afacerea dreptului coronei nomitu Iosu Placeti regii, care respunse se resuma într'acolo că s'a notificat episcopului din Neoplantea a respectat în viitoru legile tării; și că ministrul nu are cunoștință cum că s'ară și publicat și în alte diocese dogma infiabilității.

Se publică rezultatul alegării membrilor pentru comitetul esmisu pentru pertractarea legii de industria. Presedintele provoacă această comisioane a se constitui după siedintă.

Reserintele comitetului petiționar raporteză despre unele petiții, care se tramite comitetelor respective.

Presedintele: Ordinea dilei e exauriată. Făcă propunerea ca casă să decida să nu mai pertractă în sesiunea aceasta nici un obiect.

K. Gyergyó roagă pre ministrul de interne a propune casei, conform promisiunii sale, încă în sesiunea aceasta proiectul de lege despre contribuția domestică a municipiilor.

Ministrul Tóth promite de nou.

Presedintele: Impartășește că decișu alături că în perioadă sessiunii de facia nu se va mai lăua nici un obiect la pertractare. Siedintele se amâna până pre 20 Octombrie; în aceea di se voru lăua îndată la pertractare proiectele de lege, care ordina finalmente remanentele urbariale și afacerile coloniștilor.

Petiția presintată casei deputaților în siedintă de astăzi de deputatul I. Ranicher o petiție a universității naționale sasesci pentru a regularize grabnica a relațiilor urbariale de prefundul r.

In siedintă din 27 Septembrie se autentică mai întâi protocolul. Notariul casei magnatilor conte E. Kornis presintă nuntiile acestei case prin care se impartășește casei deputaților că se primira în aceea casa proiectele de lege despre imprimutul și creditul supletorului alui ministrului de justiția.

Presedintele anunță, mai multe petiții în curs, ca deputatul P. Boros să depună mandatul de deputat pentru denumirea sa de presedinte al curții judecătorescii. Casă imputernicesc președintele a ordină alegere nouă în cercula va-

P. Ordódy referă în numele comitetului verificatoriu despre alegerea deputatului G. Piatichy. Deputatul se declară de verificat pre lângă rezerva terminului de 30 zile pentru ascernerea vreunui protest; cu acesto se încheie siedintă.

In 28 Septembrie încă se tienă o siedintă scurtă în care pre lângă rezolvarea cătoruva afaceri secundare, presedintele ministrilor conte Andreass și presintă casei legea despre imprimutul de 30,000,000, sanctonată de M. Sea regle.

tru celelalte părți ale Transilvanie și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. și pre o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. și terii străine pre unu 12 1/2 fl. sau 6 fl.

Insetatele se plătesc pentru întâiă ora cu 7 fl. și urmă, pentru a două ora cu 5 1/2 fl. și pentru a treia repetată 3 1/4 fl. v. a. Roșia și Maramureș plătesc pentru prima oară 10 fl. și urmă 5 fl. v. a.

Societatea academică română.

Sectiunea istorico-archeologică

Siedintă dela 24 Augustu, 1871.

Preșintă: Vice-președinte: G. Baritiu. Secretar: A. Papu Ilarianu. Membri: V. Babesiu. I. Hodosiu. A. Odobescu. V. A. Urechia.

1. Se da lectura procesului-verbală alu siedintei precedente din 21 Augustu, și se adoptă.

2. Se pune la votu punctul 2 din propunerea lui Hodosiu, și se primește, observându-se ca formatul și hrănișa voru servi de modelu și pentru cele-lalte volumeni ale operelor Cantemiriane.

3. Se pune la votu punctul 3 lit. a, b, c, d, e, și se primește, observându-se la lit. a, că hrănișa nr. 8 sa se aléga frumosă, cleita intregă, 600 căle în topu, asediate în latu.

4. De asemenea se primește punctele 4 și 5 din propunere.

5. Se pune la ordinea dilei propunerea lui Odobescu, prin care se ofere societății academice, în condiții anume areata, sumă de lei noi 1000, premiu pentru cea mai bună lucrare „asupra popoarelor care au locuit tările române de-a sănătății Dunării, mai înainte de concista acestor tari de către imperatul Traianu.”

D. secretar ad-hoc alu societăției, I. Hodosiu, dându lectura propunerii lui Odobescu, ce fusese mai întâi presintată în siedintă plenaria a societăției, o transpună sectionei istorice în original (vedi anexa A).

Propunerea lui Odobescu se primește cu mulțumire, în unanimitate, în toate condițiile cuprinse în trans.

6. D. Odobescu propune un premiu din procentele fondatorilor societății pentru cea mai bună lucrare asupra vre-unui obiect din istoria modernă, precum aru fi: „Organizația bisericei la români pâna la sfîrșitul secolului XVII.”

D. vice-președinte Baritiu aduce aminte membrilor sectiunii, că cestiunea premielor propuse de d. A. Odobescu se bazează la discussiune și în ună din siedintele plenare ale societăției academice, cu privire la fondul său venitulu de unde aru fi a se scôte vre-un premiu, și se observase că, după ce dictionariul și gramatică vor fi compuse și publicate în trei ani, atunci venitul dela fondul Zapp'a aru stă la dispoziție și pentru alte scopuri afară de cele filologice; dară în siedintă plenaria nu se louse nici o decisiune în acestu punctu, ci s'a relegat la sectiunea istorică. Întrăba pre onorabilii membri de căi voiesc să ia cestiunea la debatere în acesta direcție.

D. Urechia sustine propunerea lui Odobescu.

D. Papu arată ca societatea academică are trei fonduri. Antâi fondul Zapp'a, ale cărui procente suntu acum lei 19,570.58. Aceste procente au o destinație specială, lucrarea dictionariului și a gramaticei. În cătu tempu aceste două lucrări nu vor fi terminate, banii, după literă și spiritul dispoziției donatorilor, nu potu fi distrasii dela destinația lor. Alu doilea fond,

Alessandru Ioan I, ale cărui procente, astăzi în suma de 1,773.78, de asemenea au o destinație specială, traduceri nemerite din limbile clasice latine și grece, pentru care s'a și decisă a se publica concursu. In fine, fondul creatu din economie subvenționă dela statu ne va aduce procente

in suma de lei 2,589.52, destinati pentru publicarea operelor Cantemiriane. D. Papu nu crede a fi nici conformu intenției repausatului Zapp'a, nici opertori și prudintă in impregnările in cari ne aflăm, de a se distraje procentele acestui fond la alte lucrări, în cătu tempu dictionariul nu este

terminat. Sperăm ca aceasta lucrare va fi gata in doi trei ani, si atunci numai, procentele Zapp'a se voru pota intrebuinta, in conformitate cu actul de donatione, si la alte lucrari literarie si scientifice. Din aceste motive nu poate adopta astazi propunerea dui Odobescu.

Totu de aceasta opinie suntu si dnii Babesiu si Hodosiu.

D. vice-presedinte punnendu la votu propunerea dui Odobescu, dnii Baritiu, Urechia si Odobescu votaza pentru ; dnii Papiu, Babesiu si Hodosiu contra ; astfel, voturile impariendu-se propunerea cade.

Cu acesta siedint'a se radica la 5 ore post-meridiane.

Vice-presedinte, G. Baritiu.

Secretar, A. Papiu Ilarianu.

PROPUTER

Se ofere societatii academice romane o suma de 1000 lei noi, spre a dispune de densii, in modulu urmatoriu :

1. Aceasta suma va constitui, pentru un'a si singura data, unu premiu care, in urm'a unui concurs, se va decerne celei mai bune dissertationi, care va intruni conditiunile mai josu anunciate, per tractandu subiectul cuprinsu in alaturat'a programa :

„Cercetari asupra poporilor cari au locuitu tierile romane de-a stanga Dunarii mai inainte de concist'a acestorui tieri de catra imperatorele Traianu.“

Aceste cercetari voru si indreptate :

1. Asupra geografiei antice a Daciei, din tempii anteriori asiediaminteloru romane din trena.

2. Asupra originei, denumirilor si distinctiunilor etnografice ale poporilor cari au locuitu aceste tieri.

3. Asupra religiunei, institutionilor, legilor, usurilor si gradului de civilisatiune ale acelora popore, avendu-se in vedere si monumentele de origine natura, care s'au potutu pestrata dela densele.

4. Asupra vestigielor remase din limbile lor.

Concurrentii voru trebui sa estraga notiuni, pre catu se poate mai complete, din autorii antici (eleni si latini) cari au atinsu aceste subiecte, si totu deodata sa supuna la o critica comparativa, plina de atentiu, tote opinioanele principali esmise de investitii istorice si archeologii moderni asupra materiilor din programa. Printre asemene studiu, concurrentii voru trebui sa-si formeze o opinie critica, pre care o voru intemeia pre argumente scientificie.

II. Scrierea va avea o distributiune sistematica ; ea va fi redusa in limb'a romana c'unu stilu corectu

si limpede. Testulu dissertationei va avea o contindere aprosimativa ca de 200 pagini in 8 de tipariu cu litere garmondu. Cantitatea si extensiu a noilor anexe la testu suntu lasate la dispositionea autorilor.

III. Manuscrisele voru fi tramise la delegatiunea societatii academice, curata prescrise de mana strana, fara da purta numele autorelor, si numai o divisa scrisa atatu pre manuscriptu catu si pre unu alaturat pligu sigilat, carele va contine numele si adres'a autorelor. Terminulu designtu pentru admissionea manuscriptelor este pana la 15 Iuliu, anulu 1873.

Dissertationile voru fi judecate de societatea academică, care va decerne premiul acelui care va fi recunoscuta ca satisface tote conditiunile programei.

IV. Premiul care se va pota decerne in anul 1873, va fi in suma de o mie lei noi, plus interesele ce capitalulu acesta va fi produsu pana la epoca decernerei premiului.

V. Nepresentandu-se nici unu manuscriptu pana la terminulu mai susu designtu, se va prelungi concursul inca pre unu anu, adica pana la anul 1874, adaugandu-se la premiu, si interesele sumei pre alu treilea anu.

VI. Deceas inse nici pana in alu treilea anu nu se va fi presintat vre-unu manuscriptu meritoriu cu asemene coprindere, societatea academică in proxima sea sessiune va pota sa determine, pentru concursu la acestu premiu, unu altu subiectu, avendu totu-si si acel'a, relatiune la anticitatile patriei romane, istorice sau archeologice.

Rom.

La cestiuarea colerei lipiciose !

Faim'a despre erumperea acestei boli lipiciose si pericolose — ca printr-unu fulgeru sa latitu pre totindenia si a infecsiunii lumea. Din diurnalele publice vedem ca insusi ministeriul reg. ung. de interne s'a inspaimantat si ingrijit a face dispu-setiunile necesarie in privint'a acestei epidemii pericolose.

In urm'a dispu-setiunilor ministeriale, in unele orasie, precum si aicia in Aradu, s'a constituit comisiiunii pentru caisele sanitare cu scopu de a luu mesurele necesarie spre a impiedeca erumperea acestei epidemii infioratorie.

Simtomele colerei, de-si pana acum'a numai ici-colia s'a presimtitu, totu-si cauta si noi sa cercamu : in ce mersu se aplica si validitatea prin sate dispu-setiunile salutarie ale ministeriului ? —

fie ea venita din Ind'a, de pre unde vorbeau si se bateau sbaratorele cu patrupede si cu reptilele ; fia pasarea sacra Ibis : Leulu, deca nu va fi si elu ali Massaliei, adusu aci totu de Celt-iberiani sau va fi Leulu Sorelui-Mithr'a si alte atatea inchipuirii pre petro gravate, pre marmure cu reliefuri si in diserte metalori cari alcatuiesc acea lume ideale monstruoasa, apocaliptica cari s'a numit uolte gnostice ; boulu, pasarea-maiestra si leulu s'a imaginatu, s'a alcatuitu aci in Dacia pre o estetica daca propria.

In aceste gnostiice joca unu mare rol tipulu indianu, si mai alesu egipteanu. Ce au avutu a face Dacii cu Indie si Egiptul ? Apoi acei Perzisi cari au dusu tipulu indianu prin Grecia si Itali'a, la noi n'au lasatu nimicu ? Apoi, urmarindu tradi-tiunea cu Zeuthes, si Zamolxu cu Pitagor'a prin Egiptu ; acestu Catmosu alu Daciei, Zalmolxe n'a adusu nimicu din Egiptu in patri'a lui ? De unde atunci atatea obiecte cu tipu egiptianu se gasescu in Dacia ?

Acum 5—6 ani, d. Ionu Vladoianu urcandu-se in susu de Cozi'a, la petra ce se dice la mesta lei Trajanu, si care este necontestat unu altariu dacu de care se intimpina forte desu prin Carpati, — numai dela Sinaia preste munte pana la Pester'a se potu numeru trei asemenea altare — ; d. Ionu Vladoianu totu ocolindu asestu altariu dacu de d'asupra Coziei, pre stanga Oltului, a gasit in preajma-i jumetatea unei mumie sau divinitati egipciene forte frumosu sculptata in porfiru si plina de hieroglife. Acesta interesanta piesa, pentru locul mai alesu unde s'a gasit, este in colectiunea mea.

Nu este de mirat dara, ca intre caracterele spre esprimare in Dacia sa se vedea si simboluri Celte si caractere Celt-iberiane si caractere Celto-grece, si tipu de rune primitive ca si litere Foeniciane, de cari se vedu chiaru pre monet'a lui

Pot-e-se va scufi poporulu dela sate de pericolu epidemiei ?

In privint'a acest'a cele mai plausibile descrieri ni le fece unu corespondinte alu diurnalului „Neue Temesvarer Zeitung“ carele, precum se vede, ca omu practicu si de esperintia, cunosc bine giuristurile comunelor si situatiunea poporului, si basatu pre acestea, ieta de ce parere e densul :

„Deceas vomu considera idolent'a sermanului popor dela sate, atunci trebuie sa recunoscem, ca aplicarea measurelor preventive in contra colerei prin comune, este mai necesaria de catu chiaru in orasiele cele mari.

Nu este de ajunsu a ordinu si esmitre comisiiunii numai in orasie, ci trebuie sa ni asintim ingrijirea si la sate, comisiiunile de salubritate din orasie trebuie neapertu sa esmita si constituie din sinula loru „comitele actiunali“, cari sprinse de catra antistiente comunale si judii cercuali, — sa nisuiasca cu tota energie a impiedecat erumperea acestei epidemii.

Este neesplacabilu si de mirare, ca jurisdic-tiunile respective, facia de acestu pericolu ce amintia cele mai vitali interese ale tierei, pana acum'a inca n'au intreprinsu mesurile corespondintore pentru crearea comisiiunilor cestionate ! Seu se presupune dora ca acest'a prin comune n'aru si de lipsa, fiindu ca poporatuna la sate nu locuiesc indesu la olalta ca in orasie, si ca se bucura de aeru mai curat ? —

Dorere ca nu este asi, caci : „Factorul celu mai promovatoriu si polint'e alu erumperei acestui morbu epidemic — cum bine se scie — este necuratienia !“

Unde ore grasiedia acest'a mai multo deca nu la sate, mai vertosu printre poporatuna seraca ? Sermanul popor dela sate nu dispune nici de locuinte comode si spatiase ; acestea mai in totu locul suntu scunde, mici si anguste, pareti suntu umedi, — tota locuinta nesanatosca ; locuitorii unei case cu abia una sau celu multu doce incaperi siuedu asi de indesu la olalta, in catu abia mai ramane unu locu golu in vre-unu cotu. — Imprejurarea acest'a este cu atatu mai pericolosa intr-un tempu, candu colera sta sa ne cerceteze si totu se apropi de noi, tieranulu dela sate nu s'a familiarisatu inca cu curatienia ; lui in dar i vei spune si-lo vei indemnala conservarea curateniei, la folosirea medilocelor necesarie ; ferestrele micute si inguste nici candu nu se deschidu spre aera rareea chiliei ! Nu arare ori se intempla chiaru prin locuintele tieranilor mai avuti, dar parte nesciu-

Alesandru celo mare si multe alte monete batute in Thraci'a pre cum si tipu indianu, pre cum si tipu egiptianu.

Aici pre acestu pamantu, unde s'a batutu din cea mai adanca vechime si pana astazi, geniul Orientului cu geniul Occidentului, negresit u ca a trebuitu sa ramana si spumele din gura unui si spumele din gura altui.

Greutatile voru fi nemesurate spre alcatura alfabetului dacicu sau alu hieroglifului dacicu ; acest'a insa nu trebuie sa descurageze pre omenii sciintiei a aduna mereu si fara pregetu materialulu pre redificarea Daciei istorice si ante-istorice.

Nu trebuie sa despretiuu monumentele ce intimpinu sub ori ce forma cari nu intra in latinitate, din contra pre aceleia mai alesu trebuie sa le urmarim, pre aceleia sa le adunam, pre aceleia sa le depunem in musee, pre aceleia sa le dama mai multu publicitatii, pentru ca rusine aru si pentru uno poporu ce se prinde civilisatu sa nu-si pota da sema de istoria originalor sele si de istoria tierei ce locuesce.

Acesta istoria negresit u ca n'a sa pota niciodata sa fie tocmai tocmai istoria ; a sa-si aiba partea fabulosa, partea eroica, partea conjecturale si participa positiva, precum au si chiaru istorie Greciei si Italieei.

Trebuie insa sa ne damu o sema despre cele trecute, fie si chiaru in modulu cartiei Faceri.

Balaurulu dacu traesce inca in basnele, legendele si architectura romana, precum ni-lu areta labarum, vexillum alu Dacilor, pre colona traiana.

Iera catu pentru vasculu Gui, celu sacru celto-druidu, elu esista inca in veneratiunea vaga a muntenilor nostri mai cu sema lu vedi adesea insipit in grinda sau si chiaru aternat la icona.

— Ce buriana este acest'a, mama preotesa,

FOISIORA.

Archeologia.

(Urmare.)

Cu tote aceste silintie insa contra evidenției, ramane constatatu ca nativina deca a fostu mare, culta si poternica pre acestu pamantu ; ca Celto-Grecii, Getii in contactu cu grecimea, au adoptat alfabetul grecu in limb'a docta pentru religiune si monumente ; iera Celto-iberianii, intrati in elementu mare in poporulu dacu propriu disu, si in contactu cu Itali'a, au adoptat caracterele latine, avendu cu tote acestea simboluri, caractere si litere ale Dacilor, proprie in genere, alcatuindu prin conveniune una modu de esprimare, si aci se vede tipulu grecu primitiv si celu adusu prin Celto-Greci, tipulu etruscu si celu adusu prin Celto-iberiani, si consudate tote cu unu tipu localu propriu originalu.

Pre un'a din marmorele din colectiunea mea cu unu sacrificiu la Dieulu Mithr'a, lucrare daca, este inscriptiunea acest'a :

Видон Патрікі

Гортин Феру

Se observa o gresiela de ortografia : este scrisu στογγιν, adeca cu „i“ in locu de „y“.

Suntu multe caractere simbolice cu totul de alte origini in Dacia : pre langa calu, cocosin, bala-lauru, mai este si closica cu puii de auro, scrifa cu purceii de auro, plugulu de auro, pre cari cauta si acum tieranii, si unii inca le sciu pre unde suntu inchise, dara nu potu intra pre acolo pentru ca n'au erb'a fereloro.

Boulu, fie elu miraculosulu bou alu Carpatilor, traga-se elu din boulu Apis ; pasarea maiastra,

tori, parte negligentă — astă-feliu de lucruri, cari nu se potu aprobă. Adeseori mânca pome crude, și nu arare-ori în acelu tempu, cându-n'aru fi consultu și permiso a năncă nici pome bune și căptă.

Afara de acestea mai au influenția promovatoră de morburi epidemice și incordările fizice ale tinerului muncitoriu la lucrul de câmpu; modrul de viață celu neregulat și periculosu sănătăției, apoi mai vertosu beaturile spirituoșe,

Si scările dela sate suntu caușa morburilor periculoșe, caci in multe locuri fiindu localitatea scările scunde și necorespondință pruncii scolari siedu lipiti unii de altii și indesati că și pescii murati, iera paretii scărlei din launtru suntu murdari, impaginii că și din afara in stare antidiluviana! (Dar cine ore este caușa? Coresp.) Dar pre strade și prin pregiurul satelor și mai scărboșe și mai periculoșe lucruri se potu vedea, cum suntu buna ora gropanele (siauturi) din naintea caselor, pre sub ferestrele locuitorilor, din ale căror' gunoia și morceluri aburăza celu mai puturosu și periculosu aeru. In multe locuri, pînătiele suntu inca pline de apa puturoșa, care cuprinde in sine o multime de miasme. (Dar prin ale oraselor? Coresp.) Totu asiă de necuratul și aerul și prin canalele necurate din gradini și ocările, unde suntu aruncate cadavrele animalelor, și fiarorii, cum suntu caii, căni și mătii (pisice) crepati, prin a căror putredințe se latiesce cea mai urâtioșa abură pestilentica, carca caușa fără totă indoielă — morburi de natura epidemica. (Asiă este și pre aici. Coresp.)

Cadavrele animalelor și alte necuratene stau espose — asiă dicendo, de parada in câmpu liberu, — mai vertosu cele ce au trecutu deja prin procesul putredinței, care apoi caușa și latiesc cea mai nesuferita putore.

Dovada despre acestu scandalosu și condamnabilu indiferentismu, din partea jurisdicțiilor politice, și antistielor comunali, este tristă impregiurare, ca in apropiarea și de mariginea onorului comun — in tempul de veră, cându-e cea mai mare căldură — se potu vedea scheletele cadavrilor de cai și alte remasite scărboșe. — Nime nu se află, care intre asemenea impregiurări critice aru nisui și pretinde delaturarea acestor abusuri contrarie de totu prescriselor mai înalte politiale! Bă ce e mai tristă și condamnabilu, putorea provenitoră dela aceste pestilentie strabate chiaru in internul casei comunale, unde onorabilii antisti tieni consiliu, discuta multu mai urginte afaceri, necum sa se ocupe cu meruntisuri de acestea! (De i-aru sgandără mai întâi pre ei coleră, Coresp.)

intrebamu pre gazd'a mea la Slonu, o preotesa vedova, in cas'a cărei' eră văscul aternat in lote părțile și la icona?

— Astă e văscu, domnule.

— Dara de ce doctoria este buna?

— De nici o doctoria, domnule.

— Apoi pentru ce-lu aduni și lu tieni in casa?

— Pentru ca e frumosu și e bunu de multe sa-lu aiba omulu in casa!

— De ce lucru e bunu?

— Nu sciu sa-ti spunu, dle, dara 'lu adunu și eu ca asiă amu pomenitu dela parinti.

O brâiala daca de bronzu amu gasit totu aci; o gasise copiii prin preajm'a locului; amu totu comparat' si m'amu decisu sa credu ca este brâiala ce stringea camasi'a femeilor dace in partea de susu a brâialui pre care o vedem la mai totă femeile dace pre colon'a traiana; ea se poate stringe la capete spre a se ajusta pre brâialu. I-m pare reu ca nu potu dă și desemnul aci.

Numismatii s'au deprinsu sa văda sub calul simbolice alu Daciei unu feru de lance, pre cându acestu simbolu pote fi ori-ce altu afara de feru de lance, (vedi medalia 48), comparându-la pre vre-o suta aprópe de monete unde 'lu vedu reprodustu in colectiunea mea; și chiaru de a fi feru de lance eru aru și totu celtu.

Monet'a cu balaurul incolacit se vede a fi o imitație dupa vre-o moneta macedoniana dinainte de Alessandru I, considerându imperfectiunea lui Zeus Aetophorul tronându, deca aceasta moneta nu va fi batuta prin Trația. S'a gasit in preajm'a Bucegilor. (Vedi nr. 41).

Corbulu, pre care l'amu gonit sistematiscesc cu stat'a urgia din armele tierei este și elu celtu, cetatienu vechiu alu Carpatilor, și nu este, —

Mai adeseori se intempla inşa ca economii nostri dela sate 'si moia canepale in apele și riuurile din marginile său apropiarea comunei; acăstă apoi inca caușa și latiesce putore nesuferibila, fără a cogetă cine-va, ca este periculosu pentru sanatatea poporului. (De-si consentim — mai intru totă — cu aceste afirmatiuni nenegabile, totuși trebuie sa comentăm, ca astragendu dela totă acestea, aerul din orasie este cu multu mai cloștu, precum și necuratenei provenitoră din vieti' a escesiva și demoralisata a orasenilor, din abundanța victualelor, pomerilor, cîrnurilor, parfumerelor etc. este cu multu mai mare decât prin sate; de aceea cam de comună și astăfiliu de morburi epidemice incoliescu pururea mai întâi in orasie. Coresp.)

Aceste nepasari intre impregiurări normale, se mai potu suferi; inşa in tempul presintă cându suntemu amenintati cu erumperea unui astăfiliu de morb epidemice, suntemu indreptăti a asteptă și pretinde dela jurisdictionile noastre: că sa-si încorde nitiul mai bine atențunea asupra abusurilor mai susu indicate, disponendu din capul locului și de tempuriu cele necesare, că nu numai prin orasie ci cu atâtua mai neaperatu și urginte — prin totă comunele sa se constituie comisiuni, cari prin totă modurile basate pre sciintia și experientia sa previna pericolului amenintatoriu. Asceptăm că și venerabilă noastră preotime sa conlucre prin satura morale la realizarea acestei dorintie, adeca sa indemne poporului nostru la curatenia și altele ce i se impun.

In tempulu absolutismului Bach-Schmerlingianu erau asiă numitii medici comunali, cari forte multu poteau sa ajute morbosilor, acum cându suntemu in vieti' a constitutiunala magiara, intr-unu cercu constatarioru de 20—30 comună se afla unu medicu.

Aradu, in 13 Sept. n.

cestiunea intervenirei guvernului in interesul detinatorilor frustrati de guvernele străine și ca aceeași cestiune s'a tratat apoi prin corespondinție.

Intr-o depesă din 26 Aprilie, d. Hamond area poziționea ce a lăsat guvernului englez in cestiune. „Actiunea guvernului — dice densulu — se va margini a acordă unu sprințu ne-oficială și-a adresă căte-va observații intr-unu tonu amicale, statelor cari nu 'si tienu ingagamentele. Imprumuturile ce contracta guvernele străine trebuie sa fie considerate „că nisice operațiuni incheiate între puțerea ce imprumuta și capitalistii ce se invoesc a intră in riscuri străordinare cu speranța de a dobândi câștiguri proportionale.“

Ultim'a epistolă publicată e dela 6 și e semnată de d. Odo Russell. Intr-ens'a se vorbesc despre pasiul infructuosu ce s'a facut in interesul detinatorilor de bunuri, pre lângă guvernul României și spune ca insarcinatul de afaceri alu Majestăției Selei Britanice la Berlinu a primit ordinul dela guvernul său d'a emite, in comunicatiunele sele către guvernul germanu, opinionea că cestiunea „ar trebui tratată mai multă dintr-unu punct de vedere comercial“.

Că responsulu la aceasta scrișore, consiliul detinatorilor de bunuri străine, a adresat guvernului englez o comunicatiune care consiliaza formarea unei comisiiunii său a unei conferințe de reprezentanti ai guvernelor interesate, insarcinată a impacă conflictulu.

Romania.

A dunarea pregatitorie pentru congresul lui unu diuaristic român.

Adunarea pregatitorie pentru „Congresul diuaristic român“ constituia in București din diuarele: „Trompet'a Carpatilor“, „Colum'a lui Trajanu“, „Telegrafulu“, „Poporulu“ și „Opiniunea publică“, s'a întrunitu in două sedintie, la 4 și la 6 Septembrie curentu, in localul redactiunii „Telegrafului“ și alegandu-si biuroulu, compus din d. N. At. Popoviciu, unul dintre delegatiu „Columnei lui Trajanu“ că presiedinte, și d. Gr. G. Tocilescu, unul din delegatiu „Telegrafului“, că secretariu, a desbatotu și a stabilit urmatorele preliminare in vederea congresului diuaristic român:

1. Voru si admise la congresu, totă organele române de publicitate din întreaga Dacia, afara de diuarele umoristice.

2. Fia-care organu de publicitate are facultă-

seracolul. — nici muscalu nici némtiu; iera bine ca a remas cantonat in unghiul din judetele noastre.

Nu dicu ca aru trebui sa fie corbulu simbolul principale alu Romaniei, care, mai cu dreptu cuventu decât totă tierile, a trebuitu sa-si ia aquil'a romana.

Aquil'a, afara de semnificatiunea ei romana la descendentei legiōnelor romane, este și ea principalele cetatienu originar alu Carpatilor și n'a fostu nici ea de locu straina Dacilor, pentru ca autori greci, contemporani cu densii, identifica cu aquilele și-i numea aquilele Daci, precum amu mai spus'o și alte-dăti.

Corbi de bronzu se gasesc totu asiă de desi in Daci'a, precum și aquile de bronzu, precum și cocosi de bronzu. Observu inşa ca corbiu nu suntu facuti in dimensiuni spre a servi dreptu altu-ceva decât că amuleti său ornamente. Aducu unul dintre acești corbuleti dinjosulu acestui tablou.

Herodotu sub numele de Geti spune ca Daci suntu națiunea cea mai belicosă a Traciei.

Oratius inspaimantat de Daci dice „pene ocupatam seditionibus delevit Urbem Dacu“ și le da epitetonu de „Dacus asper.“

Flerus dice: „Daci montibus iberendo, corpora plusquam humana erant“ și Tacitu le dice: magna corpora.“

Julianu eata ce pune in gur'a lui Trajanu cându acesta vorbesce cu Jupiter: „voi sciti, Jupiter și ceia-lalți diei, ca primindu imperiul lăncediatu și slabitul in totă părțile lui, de acea tirania care 'lu lucrase multu tempu in intru, și de deseile invaziunii ale Getilor din afara, amu fostu singura care amu cucerită să atacu aceste popore cari locuiesc dincolo de Dunare. Amu subjugatul chiaru pre acești Geti, cea mai belicosă națiune din totă națiunile ce au existat vre-o dată, nu numai prin forță a corpuri lor, dară inca și prin acele maxime ce Zamolxe, care este intre densii in asiă mare vene-

raliune, le-a gravat atâtua de adencu in anima. Pentru ca necrediundu ca moru, dura că-si schimbă numai locuindu, mergu la moarte mai veseli decât aru merge in ori-ce alta calatoria.“

Pentru ca negresită acesta națiune intre Tis'a, Dunăre, Marea-Negru și Nistru, cu legi și administratiune admirante de autorii cei vecchi, cu o religiune atâtua de metaphisica, admirati pentru caii și calaretii lor, cu arme atâtua de perfectiune, investimenti atâtua de bine și atâtua de bogatu*) și asiă națiune stabilită, tratându regi și popore, sa nu fi avut simboluri, caractere convenite, unu alfabetu, este cu neputința și deca alfabetul dacicu nu s'a aflat pâna acum, caușa principală este ca noi cari aveam datori'a imperioșa sa 'lu așlămu, ne amu marginitu cu cercetările, și investigările noastre, numai pâna la inscripțiunile latine și greco-aste in tier'a noastră, desprețuindu ori-ce simboluri, ori-ce caractere, ori-ce litere, cari nu aparțineau claru și evidentu la acesta civilizație clasică greco-latina, jurându înaintea lui Dumnedie și a șmenilor cu suntemu toti nascuti, cu tigani eu totu, din Romulus Quirin.

Crucea punctuata la capete figură fără multu pre monetele dace, imitate după cele macedone, mai alesu după acelea pre care crucea nu figură nici de cum; asiă dura crucea punctuata este unul din simbolurile celte pentru ea ea figură fără desu pre monetele cele batute de celți in alte părți.

Figură multu crucea pre monetele Republicii române; dura acolo este mai multu că valoare numerică iera nu că simbolu; cându pre didrachmele și pre ledrachmele, imitaționi dacice după monetele macedonice, nu pote avea nici unu sensu că semnă numericu; căci nu s'ară acordă in nici o sisteme monetaria.

(Va urmă.)

tea de a-si tramile ori-cati delegati, avendu lusa
cate unu singuru votu fia-care dintre diuarie.

3. Biurolo definitiv alu congresului se va
alege din persoane straine diuaristicei.

4. Siedintele voru si publice.

Desbaterile se voru da publicitatiei.

5. Conclusiunile congresului nu se voru su-
pune sanctiunei intrunirilor publice.

6. Ori-cari aru si aceste conclusioni diuariile
remase in minoritate nu voru fi espuse la nici o
recriminatie.

7. Localul intrunirei congresului va fi sal'a
Ateneului Român din Bucuresci.

8. Congresulu va fi convocat pentru diu'a de
1 Octombrie, anulu curentu, de către biroului ace-
stei adunări pregatitoare.

Se explică ca dlu representante alu diuariului
„Poporului”, credindu de atributiunea adunării pre-
gatitoare numai otarirea dlelui si a locului, cându si
unde sa se tinea congresulu, s'a abtienut la dis-
cusiunea si votarea tuturor celor-lalte puncte sta-
bilite prin majoritatea diuarielor prezente.

Presedinte, N. A. t. Popoviciu.

Secretar, Gr. G. Tocilescu.

Varietati.

* * * Excelenta Sea Preșantitulu Archiepiscopu
si Metropolitu Andreiu, in urm'a conclusului
sinodului anualu archierescu din anul acesta a hi-
rotesitu de Archimandritu alu Archidiecesei noastre
transilvane, ieri in 22 Septembrie cal. nostru, in diu'a
onomistica a Imperatului si regelui nostru pre Pro-
tosincelulo Nicolau Popescu.

* * * (Societatea Transilvani'a.) In siedint'a comitetului societatii Transilvani'a, astazi două-spre-dică Septembrie 1871,

Luându-se in desbatere raportul comisiei
nomita pentru cercetarea actelor concurrentilor
stipendiale societatii Transilvani'a, s'au votat ur-
matorele concluziuni:

1. Artemiu Anderco, din Borsi'a, Maramuresiu,
va primi stipendiul de 140 galbeni pentru medicina
la universitatea din Turinu.

Unanimitate de voturi.

2. Iosifu Popescu din Sacele (Satu-lungu),
Transilvani'a va primi stipendiul de 140 galbeni
pentru punti si siosele la universitatea de Gand in
Belgia.

Unanimitate de voturi.

3). Teofilu Olinescu, din Bucovina, va primi
stipendiul de 150 galbeni la scola de minere in
Liege. Majoritate de voturi.

4. Nicolau Fagarasiano, din Dragosiu, (distric-
tul Fagaras) va primi stipendiul de 70 galbeni,
la politehnicul din Viena. Unanimitate de vo-
turi.

5. Nicolau Galea, din Palosiu, (Brasovu), va
primi stipendiul de 150 galbeni, pentru punti si
siosele in Gand. Unanimitate de voturi.

Se va da fie-cărui'a câte 20 galbeni bani de
caletoria.

* * * (Furi.) Ni se comunica, ca in margini-
nime, impregiurul Poienei si Saliscei, s'au formatu
o banda de furi, care nelinișcesc de asta ierna
multu pre locitorii acelei parti de locu. In septe-
mbr'a trecuta sparsera acei furi cas'a unui Poie-
naru si i pradara intre altele si cete-va sute flo-
rini. In 26 spre 27 l. c. st. n'intara in cancel-
lari'a comunale din Vale, roscolira cautandu dupa bani
tote cele din cancelaria si sparsera lad'a comunale, in
care din intemplantare nu se aflau bani. Se vediura siliti a
se multiam din acestu locu cu cete-va „zaloge”
in pretiu cam de 30 fl. — Aceste si alte sapte de
feliu acestora ne indemna a face locurile compe-
tentate atente ca e tempula supremu a se trezi din
letargia, in care se afia organele de securitate pu-
blica, spre delaturarea acelei plage, care ne revoca
in minte nesecuritatea din evulu mediu.

Concursu.

La scola poporala gr. orientala din Porcesci suntu
două posturi de invetiatori de a se ocupă, unul cu salariu
anualu de 200 fl. v. a. si cela laltu cu salariu anu-
alu de 120 fl. v. a. cari se scotu din cas'a alodiala.

Pre lângă salariu fia-care invetiatori are locuinta
gratuita si lemne de incaldit.

Doritorii de a ocupă posturile acestea sa-si adre-
seze suplicele proovedute cu documentele necesarie pâna
la 25 Sept. a. c. cal. vechiu la subscrisulu inspectoratu,
Sabiui 14 Septembrie 1871.

Inspectoratulu districtualu de scole
din protopresbiteratulu gr. or.
(86—1) alu Sabiu II.

Concursu.

Pentru ocuparea a duou posturi invetatoresci la
scola poporala gr. or. din Pianulu inferioru, tractulu Sa-
besiului, se scrie prin acésta concursu.

Salariile impreunate cu aceste posturi suntu:

- a) Pentru postulu intâiu 150 fl. v. a. din cas'a bisericiei, quartiru si lemne.
- b) Pentru alu doilea 200 fl. v. a. lefa si 26 fl. v. a. pausialu de quartiru din cas'a alodiala.

Doritorii de a ocupă amintitele posturi vor avea
a-si indreptă petitunile loru timbrale si francate pâna la
1 Octombrie st. v. la scaunulu protopopescu in Sabesiu
proovedute cu documentele in intielesulu Statutului organi-
cicu, totu-odata concurrentii au a se presenta pre Domine-
cicu din 3 Octobre st. v. sinodului parochialu localu.

Pianulu inferioru, in 14 Sept. st. v. 1871.

88—1 Comitetulu parochialu.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu invetatorescu dela scola
poporala gr. or. din comun'a Ghimbavu in Protopres-
biteratulu Branului, cu care este impreunetu unu salariu
de 150 fl. v. a. cu prospectu de inaintare pâna la 200
fl. v. a. se scrie concursu pâna la Octobre a. c. pentru
suplinirea lui.

Dela doritorii de a ocupă acestu postu se cere: sa
fi terminatul celu gutienu patru clase gimnasiale si cur-
sulu pedagogicu cu succesu bunu, iéra cei cari voru do-
vedi cuaificatiune si mai mare, voru si preferiti.

Concursul cuviinciosu instruite se voru adresá sub-
scrisului, pâna la terminulu susu aretatul.

Zernesci 12 Septembrie 1871.

Ioanu Metianu,
(85—1) protopopr.

Concursu.

Devenindu vacanta statuina de invetatoriu primariu
la scola confessionala gr. or. din comun'a Beclenu, pro-
topiatulu Fagarasiului I, se deschide concursu pâna in
17 Octombrie a. c. st. v. cându va si si diu'a alegerei.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu
300 fl. v. a. quartiru liberu si 3 stangini de lemne.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si tramite
recursele loru la comitetulu parochialu, documentandu ca
au absolventu celu putienu 4 clase gimnasiale, cursulu pe-
dagogicu si teologicu, si ca au mai practisatu ca invet-
toriu celu putienu 3 sau 4 ani, si ca e deprinsu bine
in limb'a germana, si in canfarile bisericesti, si in fine
pâna la finirea consursului concurrentii au a se presenta
inaintaa poporului.

Beclenu in 12 Septembrie 1871.

86—1 Comitetulu parochialu.

Concursu.

Devenindu vacanta statuina de invetatoriu din
comun'a gr. or. Palosiu, protopresbiteratulu Palosiului, se
scrie concursu pâna la 14 Octobre a. c.

Pre lângă unu salariu anualu de 120 fl. v. a.
din cas'a comunale.

(b) Cuartiru liberu in localitatea scolei.

(c) Sub conditiune de a dirige si pre adjunctulu
existinte.

Doritorii de a ocupă acésta statuina au a si asterne
concoursele loru timbrale, la subscrisulu, prin post'a ultima
Sighisi'ra, pâna la terminulu desipu, documentandu ca
suntu clerici si pedagogi absoluti gr. or. cu purtari bune.

Hasifaleu, 13 Septembrie 1871.

Ioanu Ghaj'a,
(86—1) adm. protop.

Concursu.

Devenindu vacanta statuina de invetatoriu in
comun'a gr. or. Sacatur'a, districtulu Ciorei (Kovár Videk)
prin acésta se deschide concursu pâna in 30 Septembrie
st. v., cu acésta este impreunata lefa următoare:

- a) bani 185 fl. v. a. dela comună;
- b) 3 stangini de lemne.

Doritorii de a ocupă acésta statuina au a-si aster-
ne suplicele loru la subscrisulu pâna la diu'a desipu —
dovedindu ca suntu de religiunea gr. or. — si ca suntu
absoluti de pedagogia. —

Sacatur'a in 9 Sept. 1871.

cu invoieea comitetului parochialu,

Ioanu Greblea,

protop.

Concursu.

Pentru intregirea parochiei vacante române greco-
orientale din Crisiori — comitatulu Zarandului — ce con-
sta din 163 nri se scrie prin acésta concursu pâna la
1 Octobre a. c.

Emolumentele impreunate cu acésta parochia suntu:
o sută (100 fl.) florini val. aust. pre totu anulu in bani
gal'a, si siol'a obicinuita; totu-odata alesulu parochu va
avea a portă unu anu si oficiulu invetatorescu, cu care e
impreunat salariul de 200 fl. v. a. quartiru liberu si
lemnele trebuinciose de fo. u.

Doritorii d'a competă la acésta parochia instruindu-
si concoursele loru in sensul §. 13 din statutulu organicu
pâna la terminulu susu atinsu au a si subscrne scaunul protopresbiterale alu Zarandului.

Bradu 9 Septembrie 1871.

In contielegere cu comitetulu parochiale

Moise Lazaru,

Prot.

Concursu.

Pentru ocuparea urmărelor statuini invetatoresci
devenite vacante se scrie concursu cu terminu pâna la
30 Sept. a. c. st. vechiu.

1. Pianulu de susu pentru clas'a I-ea cu 120 fl. v. a.
iéra pentru a dou'a clasa cu 200 fl. v. a. cortelu si lemne
de incaldit.

2. Rechit'a cu 100 fl. v. a. cortelu si lemne.

Doritorii de a ocupă vre-un'a din aceste statuini, au
a-si ascerna cererile instruite cu documentele prescrise
in statutulu organicu pana la terminulu prespuit scaunului
protopr. ca inspectiunei scolare districuale.

Sabesiu in 9. Sept. 1871.

I. Tipeni

Prot.

Concursu.

Statiunea de Invetatoriu la clasa incepătoare dela scola
confessionala gr. or. din Sabesiu, cu leafa de 150 fl. v. a.
este a se ocupă; doritorii de a avea acésta statuine suntu
prin concursulu de fatia avisati a-si inainta pâna la 15
Octombrie 1871 st. v. petitunile impreuna cu töte docu-
mentele proovedute in legea scolare si dupa prescrisele
statutului organicu scaunului protopres. gr. or. in Sebesiu
ca inspectiunei scolare districuale cu a carui consumtien-
mentu se publica acestu concursu.

Sabesiu in 12 Sept. 1871.

(83—3) Comitetulu parochiale gr. or.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetatoriu devenita
vacanta in comun'a gr. or. Poian'a, scaunulu Mercuriei, se
scrie concursu pâna la 10/22 Octombrie a. c.

Emolumentele suntu:

150 fl. v. a. salariu anualu, quartiru liberu si unu
stangini de lemne.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si asterne
suplicele loru la presidiulu comitetului parochialu, post'a ultima
Mercurie pâna la terminulu desipu, dovedindu ca suntu
de religiunea gr. or., cu purtari morali bune, ca au absolventu
gimnasiulu inferioru si suntu teologi absoluti si pre lângă
alte studii prescrise sa sia in stare a propune si principie
limbei germane.

Poian'a in 12 Sept. 1871.

Cu invoieea comitetului parochialu,

Ioanu Maneagu

parochu.

Burs'a de Vien'a.

Din 30/18 Septembrie 1871.

Metalicele 5%	57	70	Act. de creditu	289	80
Imprumut. nat. 5%	68	25	Argintulu	117	75
Actiile de banca	759		Galbinolu	5	60